

MAGYARÁG

FUGGETLEN POLITIKAI NAPILAP
MEGJELNIK MINDEN NAP

Alapította

PÁSZTOR EDE

Felolós szerkesztő
Kádár Miklós

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓHIVATAL
ORADEA, PIATA MIHAI VITEAZUL 4.

Megnyilt a parlament de a miniszterek távolléte miatt el is napolták

Az ifju liberálisokkal és lorgával, vagy Vaidával kombinálva alakul meg az új Tatarescu kormány

Iunian elutasította a kollaborációt

Mihalache lemond és Maniu lesz a pártelnök!

București, nov. 15. Miha-
lache királyi kihallgatása teg-
nap délután 4 óra 5 perckor
ért véget. Egy félóra múlva
Tătărescu miniszterelnök je-
lent meg ismét kihallgatáson
Öfelsége előtt és mikor elhagy-
ta a királyi palotát, a reá vá-
rákozó újságíróknak a követ-
kező nyilatkozatot adta:

— „Benyújtottam Öfelségé-
nek a kabinet lemondását, azt
Öfelsége el is fogadta és rö-
gön utána megbízott az új kor-
mány megalakításával, széle-
sebb alapon”. Politikai körök
értésülése szerint, Tătărescu
megbízatásának három feltéte-
le van: Megegyezést kell létre-

hoznon az ifju liberálisokkal
és helyet kell biztosítson a
kormányban Jorga profesz-
szornak és Grigore Juniánnak,
a radikális parasztpárt elnöké-
nek. Állítólag Tătărescu és
Jorga között már létre is jött
a megegyezés. Hasonlóképen
kedvező mederben folynak a
tárgyalások a ó- és ifju liberá-
lisok között is és minden re-
mény meg van a megegyezés-
re. A „Miscarea” című lap,
amelynek szellemi irányítója
Brătianu György, tegnap szí-
goru utasítást kapott, hogy
minden támadást, amely az
óliberálisok ellen irányulna,
szüntessen be.

Politikai körökben tisztázat-
lannak látják azt a kérdést,
hogy a leendő új Tătărescu
kormány új választásokat ír
ki, vagy a kormány új jogi
magyarozatára helyezkedve
a parlamenti életet zavarta-
lanul tovább viszi februárig.

Egyes fővárosi lapok már azt
is tudni vélik, hogy a meg-
egyezés esetén Brătianu
György pártja az új Tătărescu
kormányban három miniszteri
és három alminiszteri tárcát
kapna valamint husz polgár-
mestert husz prefektust nevez-
nének ki az ifju liberálisok kö-
zül és hetvenkét képviselő man-
dátumot kapnának.

Hétfő délnél 12 óra 20 perc-
kor Vaida-Voevod jelent meg
kihallgatáson az uralkodó
előtt. A legújabb hírek szerint
Tătărescu a vaidistákat is
bevonja a kormányba.
Pop Valér hosszasan tárgyalt
Angelescuval, Vaida alvezér-
vel és Tileával.

A nemzeti parasztpárt kö-
réről származó hírek szerint a
párt erőteljes akciót indít nép-
gyűléseket fognak tartani. Ha
Maniut ajánlják fel a párt-
elnökségre, számolni lehet a
Costachescu-csoport ellenzé-
sével.

Az új Tătărescu kormán-
valószínűleg kedden alakul
meg.

Maniu lesz a nemzeti parasztpárt új elnöke?

București nov. 15. Miha-
lache, a nemzeti parasztpárt
elnöke csütörtökön összehivata-
ta a párt központi végrehajtó
bizottságának ülését. A „Tim-
pul” értesülése szerint ezen
az ülésen Mihalache benyújtja
lemondását és Maniut választ-
ják meg ismét a nemzeti pa-
rasztpárt elnökévé. Maniu
egyébként a hét elején Bucu-
reștibe utazik és ő is részt vesz
a központi végrehajtó bizott-
ság ülésén.

București, nov. 15. A libe-
rális párt végrehajtó bizottsá-
ga tegnap este ülést tartott,
amelyen Tătărescu miniszter-
elnök bejelentette, hogy új
megbízatást kapott Öfelségétől
a kormány alakításra. A mi-
niszterelnök közölte a megbi-
zatás három feltételét és be-
jelentette, hogy Jorgával már
sikerült megállapodást kötnie.

A lapok általános véleménye
szerint az új kormányból min-

den valószínűség szerint kima-
rad Grigore Iunian, mivel alig
ha sikerül majd megegyezést
létrehozni.

Ez azonban — szögezik le a
lapok — már nem lehet aka-
dály az új kormány megalak-
ulása előtt és amennyiben

valóban nem sikerül Grigore
Juniánnal a megegyezés, úgy
az új Tătărescu kormány a
radikális parasztpárt elnöke
nélkül is megalakul. Brătianu
Györggyel és Jorgával kiegé-
szítve.

A parlament megnyitása

București, nov. 15. A parla-
ment mindkét háza ma dél-
előtt tizenegy órakor, ünne-
pélyes külsőségek között is-
mét megnyílt. Előzőleg Te-
deum volt és a parlament meg-
nyitására felvonultak a kor-
mány összes tagjai, valamint a
katonai és polgári hatóságok
vezetői.

A parlament megnyitásán
csak a liberális, georgista, cu-
zista és iunianista képviselők
jelentek meg. A nemzeti pa-
rasztpárti képviselők — az elő-

zetes bejelentéshez hiven nem
jelentek meg. Săveanu elnök
megállapította, hogy a mi-
niszteri padosorokban a kor-
mány egyetlen tagja sem fog-
lal helyet és ezért az ülést dél-
utánra napolta el. Délután va-
lószerűleg ugyanaz az helyzet
fog előadódni és a parlamen-
tet november 20-ig elnapolják.
Újabb hírek szerint

a parlamentet mégis fel-
osztatják és még december-
ben megtartják a választáso-
kat.

Felakasztotta magát egy sa'ontai pékmester, mert megintették a fináncok

Salonta, nov. 15. Megrendi-
tő öngyilkosság történt vasár-
nap Salontán. Kovács János 32
éves pékmester vasárnap dél-
után 3 órakor felakasztotta
magát. Mire rátaláltak, már
halott volt. Tettét afeletti el-
keseredésében követte el, hogy
a fináncok 5.000 leire megbün-
tették és ezt az összeget nem
tudta kifizetni.

Terményárak Oradeán

Buza 490, rozs 470, árpa 422,
zab 430 tökmag 640, napra-
forgó mag 450, tengeri 250.

Időjárás

Hideg fokozódik, helyenkint
havas eső. Éjjel talajmenti
fagy.

Ma: a karácsonyi „rumba” ajándék-akciónk 11. számú szelvénye

RUMBA - JEGY
SZELVÉNY

11

Kivágandó és összegyűjtendő

Aki a folytatásiágos meg-jelenő számokat össze-gyűjti, résztvesz a „Rumba” játékban

1937. november - december

Gyémánt-rablók

REGÉNY 64

— Ki volt ez a hölgy? — kérdezte a háttérben valaki.

— Azt én nem tudom...

— Talán a kulcslyuk nem volt elég nagy! — gunyolódott mosolyogva Davis.

Az orosz pulykavörös lett dühében. A kapitány is törölgette homlokát:

— Vallja be! — kérte szinte könyörögve.

— Bizonyítsa be, hogy Harry Davis vagyok! — szöli fejét rázva Davis. — Én tagadom Stuart Irving vagyok. Akarja igazoló irataimat?

Ebben a pillanatban a kíváncsiak tömegében meglátott Davis egy arcot, két megremült sötét szemmel. Egy nőnek az arcát, aki már-már elfelejtett... És ugyanabban a pillanatban Davis előre is lépett és beszélni kezdett:

— Igen... én vagyok...

„Harry Davis”... akarta mondani, de nem tudta mondatát befejezni, mert valaki félbeszakította e szavakkal:

— Sybill Vane-nek, a női detektivnek, ismerni kell őt!

Davis összeszorította fogait. Arra nem is gondolt, hogy szembesíthetik Sybilllel. A leány nem volt a fedélzeten de kabinjában megtalálták.

Szembekerültek tehát újra. A leány rendkívül sápadt volt. Szemeiben bizonytalan fények lobogtak. Ajkai idegesen remegtek.

A kapitány széles gesztussal fordult feléje.

— Miss Vane, sziveskedjék megmondani nekünk... azonos-e ez az ur a körözött, gyilkos Harry Davissal?

Sybill szeme összevillant Davis szemével. A leányt kirázta a hideg, összevonta keblén selyemsálját. A többiek tekintete várakozásteljesen meredt rá. Végre felemelte fejét. Ránézett a kapitányra és fáradt, közömbös hangon jelentette ki:

— Nem... ez az ur nem a gyilkos Harry Davis!

14. FEJEZET.

A gyilkos.

Sybill csak akkor látta viszont a „gyilkost”, mikor a hajó már a szabadságszobor mellett szelte a habokat. (Folyt. köv.)

Ítélet előtt a Löblé-féle kilencszázhatvan millió s birság-per

Szinte elképzelhetetlen hosszú időn át tartott a Löblé-féle milliárdos szesz-birsági per tárgyalása. Ebben a perben az elmúlt tárgyalások alkalmával elhangzott valamennyi perbeszéd. A perbeszéd elhangzása után a bíróság felszólította az érdekelteket arra, hogy végső észrevételeiket írásban nyújtsák be. A tegnapi folytatódó tárgyaláson a ta-

nács elnöke megállapította, hogy az érdekeltek valóban benyújtották írásbeli észrevételeiket s ezzel a per tárgyalását befejezték nyilvánította. Az elnök ezután bejelentette, hogy a birság-perben a törvényszék a jövő hét hétfőjén hirdeti ki az ítéletet, mely elé nagy várakozással tekintenek.

Az oradeai repülőállomás építési költségeire eddig 1.210.000 leit jegyezték le

Jelentkezzen mindenki, akit beidéztek

Mint ismeretes, az illetékes hatóságok a kereskedelmi és más érdekképviselőkkel, az oradeai repülőállomás költségeinek fedezetét illetőleg azt a megállapodást kötötték, hogy az érdekképviselők kebelébe tartozó polgárok önkéntes adományok formájában járulnak a repülőtér építési költségeihez. Erre a célra bizottságot is delegáltak, amely bizottság 2834 idézést bocsátott ki. Az idézéseknek 1311-en eleget is tettek s adóalapjuk 1-2-3 százalékát jegyezték le a fenti célra, számszerűleg 1.210.000 leit. Ebből a jegyzők befizettek eddig 717.000 leit.

A bizottság nyomtatékosan felszólítja azokat, akik eddig még nem tettek eleget jelenléti kötelezettségeiknek, hogy minél előbb jelenjenek meg a bizottság előtt, mert ellenkező esetben az ügyről a bizottság kénytelen lesz értesíteni az illetékes minisztériumot, ahonnan egy inspektort fognak delegálni. Így az érdekeltek ki lehetnek téve annak, hogy a miniszteri kiküldött igen szigorúan és erélyesen lép majd fel velük szemben.

Dr Rozvány Jenő megidézését rendelte el az oradeai törvényszék

Az 1930 évi választások során — mint emlékeztetés nézeteltérés keletkezett Popa csendőrőrnagy és az azóta már Szovjetbe távozott dr. Rozvány Jenő között. Rozványék Tileagd megyében gyűlést akartak tartani, ezt azonban a hatóságok megakadályozták. — Rozványt Alešdre kísérték. Itt letartóztatták és visszavitték Tileagdra. Rozvány hívei ki akarták szabadítani vezérüket, körülvették a csendőrség épületét és hevesen tüntettek. — Odaérkezett Popa csendőrőrnagy is, aki ellen a tömeg

szintén támadólag lépett fel. Az összetűzések során Rozvány meg is sérült.

Az incidens után 40 vádlott ellen emeltek vádat és megindították ellenük az eljárást. — Ezek között volt dr. Rozvány is. A tegnapi tárgyaláson, csak a vidéki vádlottak jelentek meg. Dr. Rozvány természetesen nem. A tárgyalást január 11-re halasztották. A bíróság kimondotta, hogy dr. Rozványt a legutóbbi lakhelyéről megidézék. Amennyiben nem jelenik meg — akkor in contumaciam ítélnék felette.

IRODALMI AFFÉR

ARDEALI RÓ FETŐFI SZINDARABJA KÖRÜL

Budapestről jelentik: A Petőfi Társaság vasárnap délután előtt előkelő és nagyszámú közönség részvételével tartotta novemberi felolvasó ülését. — Az ülésen Császár Elemér elnökhelyette mondott megnyitóbeszédet, majd Havas István rendkívül érdekes főtitkári jelentést terjesztett elő.

A többi között ismertette, hogy Clujon Kibédi Sándor, a jónévű ardeai költő tollából színmű jelent meg, amelyben a szerző Petőfit és a költői cigányleányt, Pila Anikót oly kapcsolatba hozza, mintha ez a kóbor cigánylány inspirálta volna Petőfit a Szeptember végén című gyönyörű versének

megírására. Ezt a minden alai nélküli koholmányt a Petőfi-kultusz nevében a Petőfi Társaság visszautasítja s elismerés el hivatkozik az „Erdélyi Múzeum” folyóiratára, amelyben Kristóf György egyetemi tanár kimutatja, hogy ez a tény Petőfi költészetének izléstelen rongyokba való burkolása és beszennyezése, vétek a költő nagyságával szemben.

A Petőfi Társaság álláspontja irodalmi körökben nagy feltűnést keltett.

— Felavatták az új brateai villamos centrálét. Vasárnap délelőtt ünnepélyes keretek között avatták fel az új brateai villamos centrálét. A villamos központ létesítése Fodor Péter oradeai polgármester érdeme. Az avatáson a helyi hatóságokon kívül az Oradeáról meghívott előkelőségek is szép számban voltak jelen.

— Az építőmunkások gyászünnepsége. Kegyeletes ünnepséget rendeztek vasárnap az oradeai építőmunkások. A harminc év előtti Breider-ház építésénél történt szerencsétlenség halálos áldozatainak sirjánál koszorút helyeztek el.

— Beiktatták Bagoly Bertalan Salonta új ref. lelkészét. Mint ismeretes, Dohi Árpád salontai és Bagoly Bertalan borshi ref. lelkész parókiát cseréltek. Salonta új lelkésze vasárnap érkezett meg állomás-helyére, ahol ünnepélyesen iktatták be. A beiktatáson az összes egyházak: a görög keleti gör. katolikus, katolikus és izraelita egyházak lelkészei, a polgári és katonai hatóságok is részt vettek. Az ünnepélyes beiktatás után 273 terítéke közébed volt.

— Összmunkás bál. Oradea összmunkássága remekül sikerült bált rendezett szombat este. A Katolikus Kör termeit zsufolások megtöltötték a munkások és hozzátartozók és a legjobb hangulatban maradtak együtt a reggeli órákig.

Katonai jelentkezések Oradeán: November 16-án az 1928 évfolyambeli A—M-ig, november 17-én az 1928. évfolyambeli N—Z-ig, november 18-án az 1927. évfolyambeli A—M-ig. VIDÉKEN: November 16-án Padurea Neagra községben a soceti és sinteui november 17-én a budoiui, november 16-án, 17-én Salardon a salardiak, november 16-án Vadul aCrol II. községben a cacuiul naui, a Caciul Vechiu-i és a magești, november 17-én a galaseni, a dobricionești és a ioșani, november 17-én a sudrighiu-i és a hinchirși hadkötelesek katonai igazolványát láttamozza a bizottság.

— Munkásgyűlés. Az oradeai asztalos munkások szerda este 7 órakor gyűlést tartanak a Tache Jonescu uccai Munkásokthonban.

A Betegsegélyző mai rendszere ellen

monstre-gyűlésen tiltakozott Oradea kisiparossága

1. Ne legyen kötelező a tagság

2. Széleskörű autonómiát!

3. Szabad orvos és gyógyszerválasztás

4. A tagsági díjak leszállítása

Oradea, nov. 15. Vasárnap délelőtt a Kisiparos Liga helyiségében monstre nagygyűlést tartottak az oradeai kisiparosok. A gyűlés egyetlen és kizárólagos tárgya a betegsegélyző mai rendszere elleni panaszok feltárása volt. A Liga helyiségeit zsúfolásig megtöltötték az iparosok úgy, hogy sokan kívül rekedtek. A gyűlés higgadt atmoszférában folyt le annak ellenére, hogy mindegyik felszólaló támadta a betegsegélyző mai rendszerét.

Pop Aurel alelnök, a Kisiparos Liga betegsegélyzői tájékoztató bizottságának elnöke nyitotta meg a gyűlést román és magyar nyelven.

Illén Dániel volt az első felszólaló, megállapította, hogy a mai betegsegélyző rendszer legnagyobb hibája az, hogy a befolyt összegeket a központihoz küldik fel és a bevételek legnagyobb része adminisztrációs költségekre megy el. Az orvosok a rendelői órák alatt tul vannak terhelve. 50—60 beteget kezelnek egyszerre és így nem marad idő egy-egy beteg rendes megvizsgálására és kezelésére. Országos akciót kell indítani annak érdekében hogy szüntessék meg a kisiparosok betegsegélyzői tagságot. Követni kell a betegsegélyző palota azonnali felépítését anélkül azonban, hogy ennek fejében a kisiparosokat külön taxával terheljék. A palota felépítéséről csak a Betegsegélyző pénztár közgyűlése dönthet. Követeljük a szabadorvos és gyógyszer-választási jogot, a betegekkel való bánásmódot megváltoztatását s a 25-ik heti táppénz kifizetése után a Betegsegélyző könyv visszatartásának megszüntetését.

A következő felszólaló Bobitan Mihai szabó iparos, aki szerint az iparos társadalomnak egységesnek kell lenni és nem szabad azt követelni hogy a kisiparosok ne legyenek tagjai a Betegsegélyzőnek. Az okiráltságban az iparosok százszázalékig ragaszkodnak a tagsághoz. Követelni kell, hogy szüntessék meg a munkaadók első táppénz fizetési kötelezettségét a teljes autonómiát kell biztosítani a betegsegélyzőnek. A nyugdíj korhatárt 65 évről 50-re szállítsák le. Oradeán feltétlenül fel kell építeni az új betegsegélyző palotát, mert a jelenlegi helyiség nem megfelelő Bobitan azután felolvasta a betegsegélyző azon szakaszait, amelyek az iparosok kötelezettségeinek vonat-

koznak és mulasztások esetén kiszabandó büntetéseket.

Weisz Pál főtitkár kijelenti hogy reméli Bobitan mint a Betegsegélyző kinevezett tanácsosi tagja és nem mint iparos beszélt, mert az utóbbi esetében nem csak az iparosok kötelezettségei, hanem a Betegsegélyzővel szemben fennálló jogait is ismertetnie volna. A kötelezettségeket az iparosok nagyon jól ismerik, mert a betegsegélyzőpénztár módját talál arra, hogy ezeket az iparo-

sokkal ismertesse.

Blattner József felsőrészkészítő szintén a Betegsegélyző intézmény fennállása mellett foglalt állást, a teljes autonómia mellett.

Katz Hermann felszólalásában megemlítette, hogy a Betegsegélyző Pénztár Központja mellett működő építkezési osztály 1 százalékos kamatra ad kölcsönöket tisztviselőknek és munkások és iparosok pénzéből.

Határozati javaslat

A kiméletlen, minden termelő osztály végigseprő gazdasági válság, a trösztök és kartellek által előidézett, de indoktalan nyersanyag drágulás, az élelmi cikkek drágulása, a kisiparosság fizető képességét meghaladó közterhek és betegsegélyzői illetékek, a nem enyhülő munkanélküliség a kisiparosságot olyan nyomorba taszította, hogy nemcsak arra nem képes, hogy betegség, baleset, öregség, munkaképtelenség stb. esetére magának megfelelő tartalékalapot létesítsen, de veszélyeztetve van családjának mindennapi kenyerére is.

A taggyűlés annak a véleményének ad kifejezést, hogy a betegsegélyzői rendszer, úgy ahogy az ma működik nem felel meg a fenti követelményeknek.

KÖVETELJÜK, HOGY...

Oradea iparossága nem bírja a betegsegélyzői terheket,

amely összegeikért megfelelő ellenszolgáltatást nem kap, ezért azt kérjük, hogy

szüntessék meg az iparosság kötelező betegsegélyzői biztosítását.

De mindenesetre követeljük:

1. a betegsegélyzői pénztár autonómiáját, a Központi Betegsegélyző Pénztár közigazgatási decentralizációját kérjük, hogy a betegsegélyző pénztárak a tagok által közvetlen, egyenlő és titkos szavazattal választott tanácsok vezessék és ellenőrizzék.

2. kérjük a szabadorvos és gyógyszer-tár — választási jogot, kérjük az orvosi kezelés feljavítását, elegendő gyógyszer beszerzését, szükség esetén a beteg kisiparosnak üdülő helyre való utalását.

3. kérjük a tagsági díjak leszállítását, a hátralékos tagsági díjak végleges leírását, kérjük annak a törvénybe iktatását, hogy a kisiparos ugyanugy, mint a munkás, csak ak-

PANASZOK ÖZÖNE

Ezután a konkrét panaszok felsorolására került a sor. Katz Hermann négy kirívó esetet ismertetett. Elmondotta többek között, hogy

amíg a röntgen-orvos szabadságon volt, egy hónapig nem lehetett röntgenezni a Betegsegélyzőnél és

Sperer Márton szobafestő elmondotta, hogy mérsz hullott a szemébe és félszemére elvesztette látását. A kezelő szemorvos táppénzre ajánlotta, a Betegsegélyző pénztár igazgatósága azonban megtagadta a táppénz kifizetését azzal az indoklással, hogy az ágensnek látták az uccán munkaruhában és szerszámládával a hátán.

A fobb felszólalók azt panaszolták, hogy a Betegsegélyzőnél nincs megfelelő orvosság és ha drágább orvosságra van szükség — egyszerűen nem lehet kapni.

Az elhangzott felszólalások alapján végül dr. Csillag Sándor szervezeti ügyész indítványára az alábbi határozati javaslatot fogadták el.

kor fizessen tagsági díjat, ha ténylegesen dolgozik.

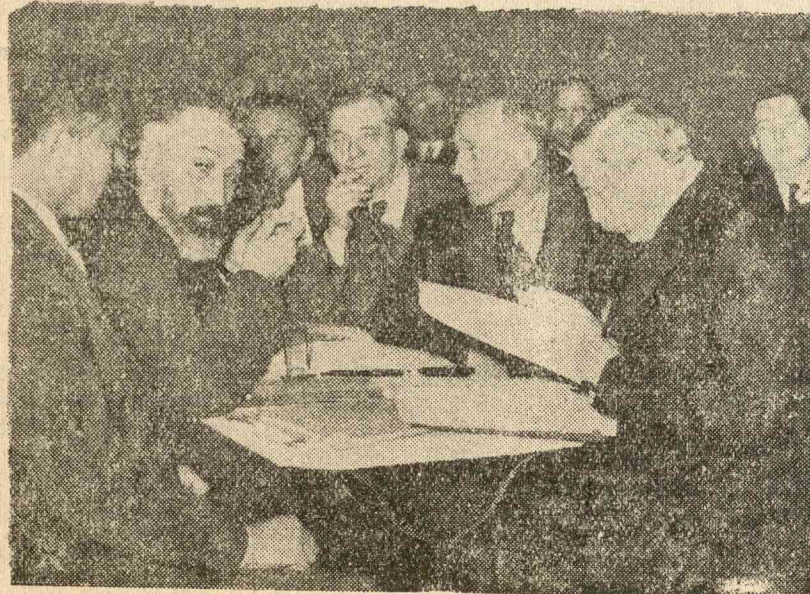
4. kérjük a nyugdíjpénztárak felállítását és a 55-ik életévtől kezdődő nyugdíjrendszer bevezetését, tekintet nélkül a befizetett tagdíjakra.

Ha pedig az illetékes tényezők ezeknek a minimális kérésműnknek eleget nem tudnak tenni az iparosság meggondolás tárgyává teszi, hogy vajjon ne e javasolja, hogy az iparosság egyöntetűen tagadja meg a tagdíjak befizetését.



Max Schmeling (lent)
és ellenfele (fent)

Max Schmeling ismét ringbe lép Németországban. Ellenfele valószínűleg Neufeld lesz, aki már eddig is nagy és értékes győzelmeit aratott.



Leon Blum a szociáldemokraták nagyülésén

Most zajlott le a szociáldemokraták nagygyűlése Párisban. A gyűlésen résztvett Leon Blum volt miniszterelnök.

Bonyolult per a járásbiróság előtt egy kapukulcs miatt

A bíróságnak kell eldöntenie a jogos kérdést, hogy a házigazda elveheti-e a lakótól a kapukulcsot?

A maga nemében páratlanul álló kereset érkezett a napokban az oradeai járásbirósághoz. Az egyik leggazdagabb oradeai háztulajdonos beperelte lakója, mert — az bevonta tőle a kapukulcsot és kötelezővé tette a házmesterpénzt.

MIT MOND A KERESÉT

A keresetben a felperes a következőket adja elő:

— Évek óta lakom az alperes házában. Mindig pontosan fizettem a házbért. Saját kapukulcsomat használtam családtagjaimmal és személyzetemmel együtt, mert a házbán bevett szokás volt, hogy minden lakónak kapukulcsa legyen. Két hónappal ezelőtt a házigazda minden indoklás nélkül

bevonta a kapukulcsot és közölte, hogy ezután a lakók számára csak a házmester nyithat kaput.

Sőt, hogy ne használhassuk tovább a kulcsot, új zárat is tette a kapura.

— A háztulajdonos intézkedése engem anyagilag károsít meg. Nemcsak én, hanem családtagjaim is kapupénzt kötelesek fizetni, ha kapuzárás után jönnek haza. A kapupénz összege néhány száz leire rug fel havonta. Az anyagi veszteségen felül azonban szerződésességi is elkövetett a háztulajdonos.

— Amikor kivettem a lakást abban a hiszemben tettem, hogy saját kapukulcsom lesz. A kapukulcs használata a közöttünk létrejött szóbeli szerződés egyik pontja volt. Ezt a pontot a háztulajdonos egyoldalul nem változtathatja meg, ha egyébként az egész szerződést, tehát a lakásbérletet is fel nem mondja. Nem mondott fel, a lakással én is meg vagyok elégedve, tehát én sem mondom fel, a bíróságot mindössze arra kérem,

ítélelileg kötelezzék a háztulajdonost, hogy a kapukulcsot adja vissza és a kapupénzben eddig kifizetett összegeket térítse vissza.

— A kapukulcs-használat az én szuverén jogom. Előfordulhat, hogy olyan látogatóim vannak, akikről nem szeretném, ha tudomást szereznének sem a szomszédok — sem a házmester.

A HÁZTULAJDONOS VEDEKEZÉSE

A háztulajdonos-alperes az alábbiakban védekezik:

— Igaz, hogy bevontam a kapukulcsot és kötelezővé tettem a házmesterpénzt. Ezt azonban a lakók érdekében tettem. Én mint házigazda, köteles vagyok megvédeni a lakók személy- és vagyonbiztonságát. Amíg minden lakónak — és főleg minden lakó szobalányának kapukulcsa volt kapuzárás után megbízhatatlan és gyanús férfiak jártak-keltek a házbán. Ezt az állapotot másként nem tudtam megszüntetni, minthogy új házrendet léptettem életbe. A házrendet a háztulajdonos szabja meg és ehhez nem szükséges a lakó beleegyezését kikérnie.

A kapukulcs-perben meg-

kérdeztük az egyik legnagyobb tekintélyű oradeai jogászt, aki a következőket mondta:

— Jogilag a felperesnek van igaza. Ha a szerződés úgy szól, hogy a lakónak a kapukulcs jár, nem vonhatja azt be vagy ha bevonja,

köteles a házmesterpénzt visszatéríteni, illetve a kapupénzek összegének erejéig csökkenteni a házbért.

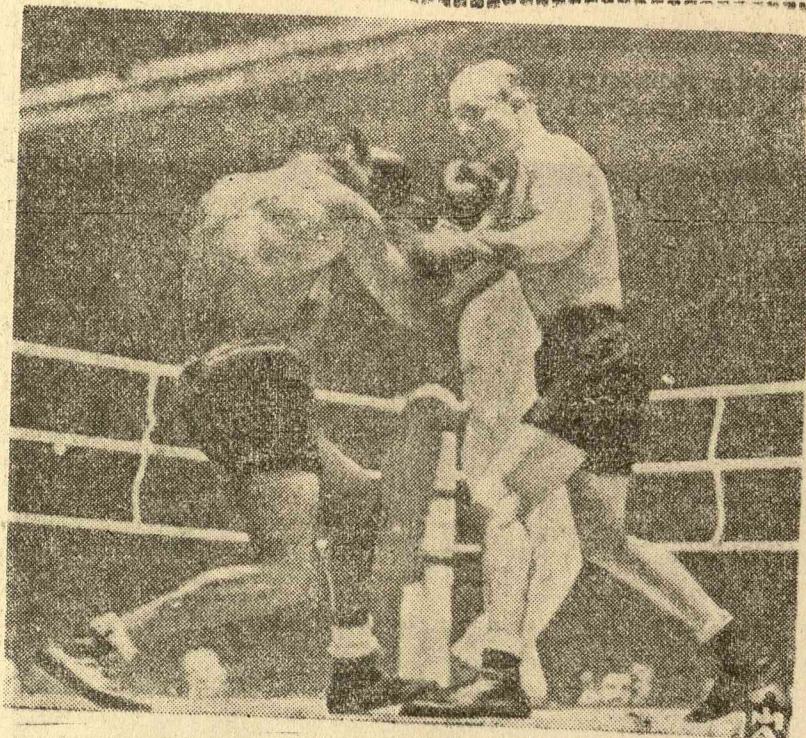
A kapukulcs-perben a járásbiróság a közeljövőben — hozza meg döntését. Az ítéletet nemcsak jogászörökből, de a lakók — és főleg a házmesterek is izgatottan várják.

(p. m.)

Három leivel megdrágult a cukor

Hónapokig tartó huza-vona után bekövetkezett a cukor árának megdrágítása. A répa-termelők erőlyes követelésének teljesítését, hogy növeljék a beváltási árakat, már nem lehetett tovább halogatni, viszont a gyárak kijelentették, hogy nem tűrik, hogy az ő terükre növeljék a termelők jövedelmét. Nem volt tehát más megoldás, mint a közönségre hárították ezt a terhet is. A kormány engedélyezte a cukor

árak drágítását és péntek estétől már az összes cukorfajták 3 lejjel megdrágultak. Megjegyzendő, hogy — miután már hónapok óta nyilvánvaló volt ennek a bekövetkezésének, nagyobb üzleteket bonyolítottak le azok, akiknek pénzüik és türelmük volt az üzérkedéshez. A drágább cukor ugylát-szik nélkülözhetetlen fűszere az általános olcsóbbítási akciónak...



Kid Tunero cubai boxolót díszkvalifikálták

Kid Tunero cubai boxbajnokot, aki Berlinben Besselman német bajnokkal mérte össze az erejét, szabálytalan ütés miatt díszkvalifikálták.

Elrendelték a timisoarai Lloyd társulat vagyonának felszámolását

Timisoaráról jelentik: Ismeretes, hogy a törvényszék a múlt héten hirdetett ítéletében elrendelte a Lloyd-társulat felszámolását és vagyonának leltározását, valamint ügyvezetésének felszámolását. A törvényszéki ítélet ellen a Lloyd-társulat jogi képviselői a táblához jelentettek be felbuzást, közben azonban a kereskedelmi minisztérium, amely felperesként szerepelt az ügyben, kérényt intézett a törvényszékhez, hogy rendelje el a Lloyd-társulat vagyonának leltározását. A kérelemnek a törvényszék helyet is adott.

LÁGY VIZ — SZÉP BŐR

A modern szépségápolás alapköve. A viz mindig tartalmaz oldott ásványi anyagokat, meszet, stb., mely a bőrt eldurvítja. Mack's Kaiser Borax meglágyítja mosdóvizét, megőrzi arc bőre frissességét. Csak a közismert vörös dobozban valódi, kimérve nem kapható.

Törley pezsgőgyáros életveszélyes autószerencsétlensége

Miskolcra jelentik: Tegnap délután Emőd község határában súlyos autószerencsétlenség érte Törley pezsgőgyár 50 éves tulajdonosát. Törley dr., aki egyébként kitűnő urvezető autójával a galvácsi birtokára igyekezett, Emőd közelében egy éles kanyarulathoz az utolsó pillanatban vette észre, hogy egy napszámos fölhalad az országútra. A pezsgőgyáros megrántotta a kormánykereket, de a kormány felmondta a szolgálatot és az árokba fordult, maga alá temetve a napszámost. A kocsit teljesen összetört, a napszámos és Törley dr. életveszélyesen megsebesültek. Mindkettőjüket a miskolci kórházba szállították.

Jó szomszédok...

Oradea, nov. 15. Magánlakásért és súlyos testisérülés címén tették feljelentést a rendőrségen Markovits Sándor Nicolae Jorga ucca 3. sz. alatti lakos ellen. A feljelentők Markovits szomszédai, Wechsler János és felesége, valamint özvegy Mittelmann Jánosné. A panaszosok elmondják, hogy Markovits, vaia hányszor elment a lakásuk előtt, mindig bekiabált hozzájuk és szidalmazta őket. Legutóbb továbbment. A konyha ajtaja be volt zárva, azonban Markovits felnyitotta, bement a konyhába és rátámadt az ott tartózkodó Mittelmannra. — Mittelmanné segélykiáltásaira elősiettek Wechsler is, de Markovits őket is inzultálta. A feljelentők orvosi igazolványt mellékeltek a feljelentéshez és a rablítás szomszéd ellen kérték az eljárás megindítását.

Lord Halifax Rómába is ellátogat

Páris. — Az újabb jelentések szerint a párisi sajtó nagy figyelmet szentel Lord Halifax berlini útjának. A párisi lapok szerint Lord Halifax Hitlerrel a francia-német viszony ügyében is fog tanácskozással folytatni. Emellett természetesen szóba kerülnek Németország gyarmati követelései. A londoni jelentések szerint a Daily Express úgy tudja, hogy a berchtesgadeni ta-

lálkozó után Lord Halifax Rómába utazik, ahol Mussolini olasz miniszterelnökkel folytatja a tanácskozásait.

London, november 15. Lord Halifax berlini útjával kapcsolatban még nem történt végleges döntés. Szerdán Chamberlain, Eden együttes megbeszéléseket tart, amelyen résztvevett Lord Halifax is a megbeszélésen döntik el, hogy Lord Halifax megy-e Berlinbe, vagy

sem?

A nemzetközi sajtóban legutóbb olyan hírek terjedtek el mintha Lipót belga király a kilenchatalmi értekezlettel kapcsolatban felajánlotta volna közvetítését a távolkeleti kérdésben. Ezt a hírt a londoni sajtó is hevesen cáfolja.

A kilenchatalmi értekezlet egyébként sajnálattal állapította meg, hogy Japán elutasító magatartást tanúsított.

Véres zavargások Palesztinában

Hét halálos áldozata van a vasárnapi összetűzéseknek

London, nov. 15. A Jeruzsálemből érkezett jelentések szerint a palesztinai zavargások ismét kiújultak. Legutóbb arab munkások és a zsidó munkások és a zsidó munkások formális közelharcot folytattak. Az uccai harcoknak hét

halottja és 10 súlyos sebesültje van. Az angol karhatalmi alakulatok Jeruzsálem kapujában gépfegyvereket állítottak fel, hogy elejét vegyék az arab bandák esetleges újabb támadásainak.

Több helyen sorozatos bom-

barobbanások voltak. Az uccákon járőrök cirkálnak. Az újabb jelentések szerint Betlehemben titkos fegyverraktárt fedtek fel s az itt talált fegyvereket az angol hatóságok lefoglalták. A helyzet rendkívül komoly.

Szuncsau kiűritésére szólították fel a japánok a város lakosságát

London, nov. 15. A legújabb jelentések arról számolnak be, hogy a japán haderő Shanghai elfoglalása után, most arra törekszik, hogy a kínai haderő balszárnyát, a mely eddig sértetlen, megtámadja. Ebből a célból Japán nagyarányú csapatszállításokat eszközöl.

A japán repülők egyébként Szuncsau felett röpcédulákat szórtak szét. A japán hadvezetőség ezekkel a röpcédulákkal arra szólítja fel a polgári lakosságot, hogy a várost hagyja el, mert a hadműveleteket a város ellen rövidesen megkezdik.

London, november 15. Az egyik nagy angol lap részletesen foglalkozik a japán hadjárat céljaival. A lap megbízható helyről nyert információk szerint azt írja, hogy Japán céljai három csoportba oszthatók. Nevezetesen:

1. Japán meg akarja semmisíteni a nankingi kormányt.
2. Japán olyan rendszabályokat akar bevezetni, amelyek arra kényszerítik Angliát, hogy álláspontját a távolkeleti kérdésekben változtassa

meg. 3. Japán elejét akarja venni Kína teljes bolsevizálásának.

Az újabb jelentések szerint a japán haderő a Shanghai-nankingi vasútvonal mentén

60 kilométernyire nyomult előre. Shanghai egyik külváros a Nan-Tau lángokban áll s a lángok veszedelmesen közelednek a nemzetközi negyedhez.

A királyhimnuszot kell énekelni előadások végén a színházakban

București, november 15. A belügyminisztérium és a kultuszminisztérium elrendelte, hogy december elsejétől kezdve az összes állami és magánszínházakban és operákban az előadás végén a közönségnek el kell énekelnie a királyhimnuszot.

Bosszúból agyonűtöttek két cigányt, mert a hatóság kezére juttatták társaikat

Budapest, nov. 15. Az örkényi csendőrség rejtélyes gyilkossági ügyben indított nyomozást. Tegnap hajnalban öt óra tájban az örkényi csendőrőrs két tagja szokásos ellenőrző körutját végezte. Amikor a csendőrök a Báthory kastélyt elhagyták, az országút irányából nyoszörgésekre lettek figyelmesek. A hang irá-

nyába igyekeztek és a sötét országúton zseblámpáik fénye mellett igyekeztek eljutni oda ahonnan a hang hallatszott. Az utmenti árokban egy vérbefagyott idősebb nőre és mellette egy férfire találtak.

Rövidesen eszméletre tért a férfi és elmondta, hogy Raffael Jánosnak hívják, 70 éves üst-foltos cigány, nővérel, a

60 esztendősféle Raffael Máriával faluról falura járva keresték a kenyérüket. Az éjjel öt tagból álló társaság, — valószínűleg azok is cigányok lehettek, — megtámadták és karókkal, botokkal ütlegelni kezdték őket.

Raffael Mária nem sokáig bírta a súlyos ütéseket, behalt sérüléseibe. Raffael János segítségért kiáltozott és ennek köszönheti, hogy életben maradt, mert különben őt is agyonűtötték volna támadói.

Az öreg cigány elmondta, hogy őt és nővérét már régebben üldözik a cigányok, mert megszakítottak velük minden közösséget.

A rejtélyes ügyben a csendőrség széleskörű nyomozást indított.

Az utolsó rádióévad legkiemelkedőbb eseménye a DURA-OPTITMA FÜTŐELEMEK (szárazakkumulátor) bevezetése volt, amelyek telespektrális készülékekkel nélkülözhetetlené váltak. Teljesítményük óriási, normális terhelésnél egy évig is állandó fűtőáramot szolgáltatnak. Az elemeket nem kell sem töltöni sem kezelni, a bekapcsolástól teljes kimerülésig állandó fűtőáramot szolgáltatnak. Minden szaküzletben kaphatók. Technikai leírással rendelkezésre áll a DURA-MŰVEK R-T. T. tájékoztatója.

Fantasztikus hír egy állítólagos romániai ékszerkereskedő haláláról

Budapest, nov. 15. A magyar rádió fantasztikusnak tűnő híradást közölt hétfőn reggel. A híradás szerint Balogh István romániai gyémántkereskedő (?), a világhíres „Kék gyémánt” tulajdonosa, a dán partok közelében, a „Báthory” lengyel gőzös fedélzetéről a tengerbe zuhant és a hullámokban lelta a halálát.

A híradás további része szerint Balogh István évekkel ezelőtt szerezte meg a 112 és fél karátos csodálatos „Kék gyémántot”, amely minden tulajdonosára szerencsétlenséget hozott. Állítólag Balogh István még Amerikában ezt a különös szépségű gyémántot egy fiatal leánynak akarta ajándékozni, a fiatal hölgy azonban borzadva utasította vissza a „Kék gyémántot”. Ez a drágakő 1688-ban került először piacra.

Nyíltér

Igen tisztelt vevőink szíves tudomására hozom, hogy a Pap Drogueria elhunyt férjem szellemében, változatlan keretek között tovább vezetem és minden törekvésem odairányul, hogy a nagyközönség igényeit minden tekintetben kielégíthessem.

Ehhez kérem az igen tisztelt vevőközönség szíves támogatását:

Pap Károly özvegye

Ne fesse a haját!

Hajfestés nélkül a haj visszakapja eredeti színét. FLOREAL haj-regenerator használatával. Nem tartalmaz semminemű festékszármazékot. — A haj magába szívja ezen vizet, elősegíti a haj növekedését, táplálását, melynek folytán az ősz haj rövid időn belül visszahagyja eredeti színét és egészségét. — Ezenkívül erősíti a haj gyökereit s ellenállhatóbbá teszi — sőt segíti a haj növekedését és szaporodását 1 üveg ára 60 lei

FLOREAL HAJ-REGENERATOR

erősíti, szépíti a haját, megszünteti a hajhullást, megátalítja az őszülést késő öreg korig.

Vezérképviselő: Pap Drogueria Oradea, B-dul Regele Ferdinand 9 szám. Nadontai postai szétküldés

Hajba kaptak a francia jobboldali pártok

Az „Action Française” De la Rocque ezredes távozását kéri

Páris, nov. 15. A Havas táv-
írat iroda jelentése szerint a
szélsőjobboldali pártok élesen
szembe kerültek egymással. Az
elentétek tulajdonképpen azon
az ünnepélyen robbantak ki,
amelyet Neuilly-ben Jean Mer-
moz francia pilóta emlékmű-
vének felavatása alkalmával
rendeztek. Az ünnepélyre ki-
vonultak a „Tűzkereszt” szer-
vezet, tagjai az „Action Fran-
caise” hívei valamint azok,

akik a „Solidarité Française”
zászlajára esküdtek fel.

A Havas iroda megemlíti,
hogy a szobor leleplezés alkal-
mával a fenti pártok között he-
ves összetűzésre került sbr,
amely egyelőre szóharcban
merült ki. Ezt az összetűzést
az „Action Française” kezde-
ményezte. Maya „Action Fran-
caise” hasábjain heves táma-
dást intézett De la Rocque ez-
redes ellen követelvén, hogy

mondjon le s tűnjön el a köz-
élet porondjáról.

Henri de Kerillis, a „L'Epo-
que” szerkesztője lapjában a
nemzeti ellenzék összefogása
érdekében felhívást intézett a
jobboldali pártokhoz. Henri de
Kerillis mindent megkísérelt,
hogy a mai még szemben ál-
ló feleket kibékítse. Kérdés
azonban, hogy az erre vonat-
kozó kísérlete eredménnyel
jár-e?

Fűszer- és csemegészségéd a
román tudással állást keres.
Cimeket „Megélhetés jelígyére”
kérek. 4831

Diótörőnök felvételnek
ugyanott házakhoz is adunk ki
Aurél Vlaicu 20. uccáról 3.ik
vasajtó. 4774

Jómegjelenésű kiszolgáló
leány azonnal felvétetik Apol-
ló fűszerüzlet. Reg. Ferdinand
69. szám. 4832

VÉTEL-ELADÁS

Veszek mindenféle régi ér-
meket, plaketteket, kitünteté-
seket Haşdeu 4-a Molnár. 4833

Rádió műsor

KEDD

Bucureşti 7.30 A reggel
műsor közvetítése. Majd: Hi-
rek, felolvasás, viz- és időjá-
rásjelentés 13 Gramofonleme-
zek 13.25 Sporthíreknek adá-
sa 13.40 Gramofonlemezek --
14.15 Hírek közvetítése 14.30
Gramofonlemez 15 Hírek --
16.45 Előadás 18 Motzoi-zene-
kar 19.10 Román zeneszerzők
zenetörténeti felolvasás kar-
dalokkal 20.05 Balalajka zena
20.40 Badescu operaének 21
Felolvasás 21.15 Csak Radio
Romania: Gramofonlemez. -
Csak Bucureşti: Beethoven.
III. hegedű- és zongora szoná-
ta: G-dur románc 21.50 A két
állomás együtt: Lemezek --
22.30 Hírek 22.45 Lemezek.
Majd: Hírek közvetítése külföldre németül és franciául. --
Utána: Közlemények.

Budapest 7.45 Torna. Után:
Gramofon 8.20 Étrend 11 Hi-
rek 11.20 és 11.45 Felolvasás
12.10 Vizjelzőszolgálat 13 Dél
harangszó. 13.05 Hangleme-
zek 14.30 Cigányzene 17 A
Operaház előadásának közveti-
tése: „Traviata” 17.40 Hírek
18.40 Hírek 20.15 „A 100 éve-
Gyilkos-tó”. 20.45 A rádió sza-
lonzenekara 22 Hírek 22.20 Ci-
gányzene 23.10 Időjárásjelen-
tés 23.15 Az Operaház tagjai-
ból alakult zenekar 24 Hírek
olasz és francia nyelven 24.30
Jazz 1.05 Hírek külföldre.

Fejbelötte magát, aztán leült a ház lépcső- jére és megvárta a mentőket egy rendőr

Szabátka, nov. 15. Megdöb-
bentő öngyilkossági kísérlet
történt Szabadkán Tilics Tima
26 éves közrendőr szolgálati
fegyverével fejbelötte magát.

Tilics csak egy évvel ezelőtt
vált el feleségétől és azóta bus-
komorságba esett. Mindig azt
hajtogatta, hogy az ő számára
már elveszett a boldogság. --
Csak pár hónappal ezelőtt is-
merkedett meg Treszics Jaga
nevezetű leánnyal, akibe sze-
relmes lett. A rendőrnek komoly
szándékai voltak, de szülei
ellenézték a házasságot. --
Ezért tegnap végzetes tette
határozta el magát. Elment ide-
ájának lakására, ahol csak Ja-
ga Bora nevű nővére volt ott-
hon. Tilics panaszkodott, hogy
ideálja már nem szereti, majd
elővette revolverét és homlo-
kába lőtt. A lövés eldördülése
után a rendőr megingott, de
aztán mintha misem történt
volna véres fejjel kiment az
udvarra és leült a bejárat lé-
pcsőjére, hogy megvárja a men-
tőket, akiket közben értesítet-
tek a történetekről.

A rendőr még a kórházban

NYOMATOTT PÁSZTOR EDE
CÉGNEL ORADEA

sem vesztette el eszméletét és
így rögtön ki lehetett hallgatni.
A súlyosan sérült Tilics bo-
csánatot kért Kripkovics rend-

őrpáncsnoktól, aki megláto-
gatta és elmondotta, hogy
szerelmi bánatában követte el
tettét.

APRÓHIRDETÉSEK

Az apróhirdetés ára szavanként 2 lei. A legkisebb hirdetés 10
szóig 20 lei. A rumba igazoló-jegy szelvényei ellenében 10
szavas apróhirdetést 10 lejért közlünk. Jelígyével, vagy „cim a
kiadóban” jelzéssel feladott hirdetéseknel 10 lej pótdíj fize-
tendő. Csak válaszbélyeges érdeklődésre válaszolunk.

POSTA

Jól szituált tisztviselő ismer-
etség hiányába ezuton akarja
megtalálni jövődöbelijét. 32
éves egyedülálló némi kész-
pénzzel rendelkező jó egzis-
tenciájú tisztviselő olyan leány
vagy özvegy asszonyt keres,
ki megértő feleség lenne. Komoly
szándékuak irjanak. „Téli
esték”-re a kiadóba. 4810

Jó gazdasszony és téli esték
jelígyére levél van a kiadóban.

ÁLLÁS

Perfekt fodrász leány ál-
lást keres. Str. Ispirescu 7.

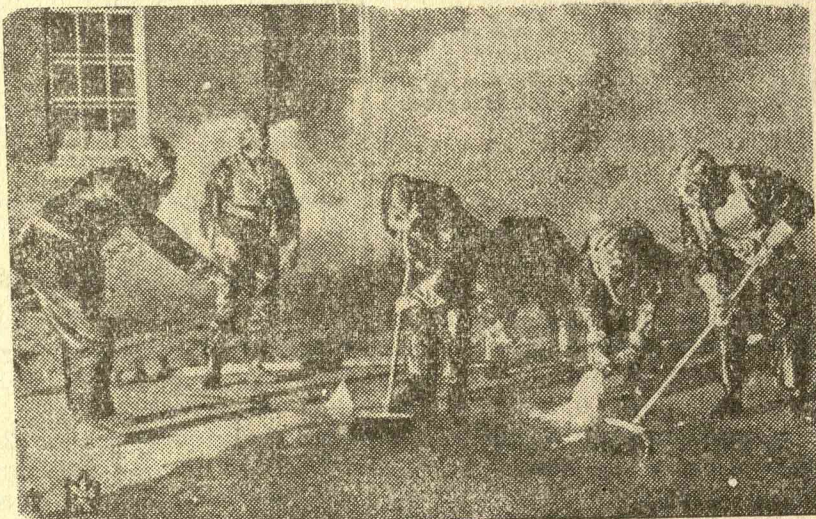
Pénztárkezelésben, könyvelés-
ben és egyéb irodai munkában
jártas leány állást keres. Cime-
ket „Szerény igényű” jeigére
kérek. 4830

Megbízható jómegjelenésű
román érettségivel rendelkező
fiatal ember állást keres. Cim
a kiadóba. 4828

Csomagolásban és ládakészí-
tésben jártas munkások felvé-
tetnek Sonnenfeld dobozgyár.
Str. Păcii 17. 4807

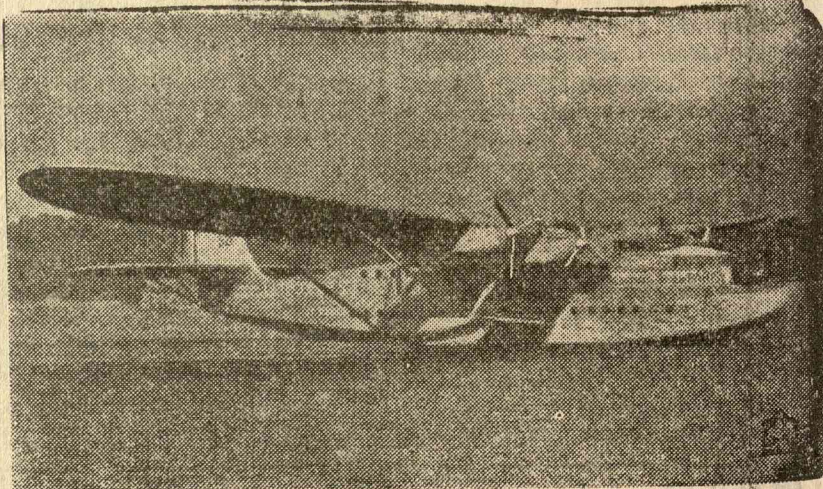
Minden szobaleány azon-
nal felvétetik. Parcul Emines-
cu 34-a özv. Friedmanné.

Bejárónőt keresek Frank,
Piaţa Mihai Viteazul 7. 4829



Légvédelmi gyakorlat Londonban

Az angol fővárosban most
folyt le a nagyarányu légvé-
delmi gyakorlat. Képünk azt a
jelenetet ábrázolja, amint az
aszbetruhába bujtatott kül-
nitmény a gázt különleges el-
járással semlegesíti



Repülőgép 70 utassal

A DOX most indult el újabb délafrikai útjára s fedélzetén
ez alkalommal 70 utas van